

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Mateřská škola Křižany

Křižany č. p. 342/342, 463 53 Křižany

Identifikátor zařízení: 600 079 031

Zřizovatel: Obec Křižany č. p. 340/340, 463 53 Křižany

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec

Termín konání orientační inspekce: 20. a 21. listopadu 2000

Čj.	083 412/00-1076
Signatura	oh4au116

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je v budově vilového charakteru s velkou zahradou, situovaná uprostřed obce. Škola je jednotřídní. Ve školním roce 2000/2001 je k docházce zapsáno sedmnáct dětí ve věku 2,5 až 8 let z obcí Křižany, Zdislava a Družcov. Dvě děti jsou integrované (tělesné postižení) a dvě děti jsou přihlášeny k nepravidelné docházce. Děti ze Zdislavy přijíždějí ráno (8:00 hodin) autobusem s učitelkou, která má odpolední službu. Provoz školy je od 6:30 do 16:00 hodin.

Zahrada školy je vybavena kovovými průlezkami, které nepodněcují fantazii a tvořivé hry dětí. Sekání trávy zajišťují sousedé, ostatní údržbu obecní úřad prostřednictvím veřejně prospěšných prací.

Poplatek na neinvestiční náklady je zřizovatelem stanoven na 150 Kč, platí ho sedm rodičů. Poplatky pro obec vybírá ředitelka školy, nemá na tuto činnost uzavřenou smlouvu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

V ročním plánu jsou stanoveny hlavní úkoly školy v oblasti vzdělávací včetně prostředků jejich realizace. V měsíčních plánech jsou úkoly rozděleny podle výchov. Jsou směřovány na starší děti, pro mladší je učitelky v konkrétní činnosti přizpůsobují. S plány je pracováno, obsahují zpětnou vazbu. Zpracovaná témata s obsahovou nabídkou možných činností jsou průběžně doplňována na základě poznatků z jejich využívání. Důmyslně graficky zpracované přehledy pro každé dítě z minulého školního roku (Co už umím) jsou velmi vypovídající, dále jsou doplňovány.

Pro integrované děti je zpracován individuální program na kterém se spolupodílel speciální pedagog.

Ve dnech inspekce byly obě učitelky na práci dobře připraveny, včetně vhodných pomůcek, pracovních listů i didaktické techniky. Činnost byla promyšlená, navazovala na předchozí aktivity dětí, jejich poznatky a dovednosti. Obsah činnosti odpovídal plánovaným úkolům.

Podmínky vzdělávací činnosti

Obě učitelky jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Jejich zájmy v oblasti tělesné, hudební a dramatické výchovy, tvořivost a schopnost přijímat nové podněty se výrazně projevují v celé vzdělávací činnosti školy. Vzhledem k dojíždění jsou na pracovišti obě už od 8:00 hodin. Učitelka, která má odpolední službu, má sice do 9:30 práci pro školu, ale často spolupracuje s kolegyní (zvláště při výtvarné a hudební výchově). Obě učitelky se účastní akcí, kdy děti vyjíždějí mimo obec (výlety, divadlo atd.).

Pro vzdělávací činnost je ve škole dostatek prostoru. Místnosti v prvním poschodí (třída, ložnice i odpočívadlo schodiště) jsou účelně vybaveny, jejich uspořádání a výzdoba podněcuje hry dětí. Ke všem hračkám a pomůckám mají děti volný přístup, jejich uložení je funkční a přehledné. Denně je využívána velká herna v přízemí, vybavená základním nářadím a náčiním pro provádění tělesné výchovy i klavírem a rytmickými nástroji pro hudební výchovu. V přízemí je i útulně upravená jídelna.

Pro bezpečný pohyb integrovaných dětí po schodech bylo instalováno madlo. Byly pro ně také dokoupeny speciální pomůcky (rehabilitační míče, ježkové míče, prstové barvy, nemastná modelovací hmota atp). Pro učitelky byla zakoupena speciální odborná literatura.

Z didaktické techniky jsou k dispozici: televize, gramofon a kazetový přehrávač. Učební pomůcky i hračky jsou doplňovány s rozmyslem a účelně. Z nabídky současné dětské literatury jsou dokupovány zejména dětské encyklopedie.

Rámcový režim dne je pružný, respektuje požadavky psychohygieny. Pitný režim byl zajištěn a realizován.

V průběhu inspekční činnosti měly děti dostatek času pro hry, mohly si vybírat individuální nebo skupinovou činnost. Podíl spontánních a řízených činností byl vyvážený. Byly respektovány možnosti a schopnosti integrovaného dítěte. Nedůsledná byla diferenciací činností podle věku dětí ve frontálních činnostech.

Řízené činnosti

Individuální řízená činnost - grafomotorika

V průběhu ranních her byly dětem nabídnuty pracovní listy k procvičování grafomotoriky (obloučky, vyplňování plochy - deštník, mrak, kapky). Motivace učitelky (zapomněla jsem si deštník, chtěla bych nějaký krásný barevný) zvýšila zájem dětí o tuto činnost. Ve výběru pastelky byly i silné trojhranné pastelky. Děti pracovaly samostatně, pečlivě a vytrvale. Přestože jim bylo opakovaně učitelkou zdůrazněno, že mohou list dokreslit i odpoledne, všechny práci úplně a kvalitně dokončily. S učitelkou nad obrázky spontánně debatovaly, popisovaly je, označovaly jevy počasí.

Ranní cvičení

Ranní cvičení probíhalo v herně-tělocvičně (přízemí), kde je větší prostor, odpovídající teplota a zajištěné větrání. Děti cvičily bez obutí. V úvodní části doprovázela učitelka rozmanitá přirozená cvičení hrou na klavír. Děti mají pohyb zažitý, velmi dobře reagovaly na změny rytmu i melodie. Přejít do kruhu k průpravnému cvičení probíhal vytvořeným stereotypem rychle a efektivně. Učitelka cviky kvalitně předvedla, doprovázela je pracovními pokyny, sledovala správnost jejich provedení. Cvičení bylo promyšlené, zajistilo procvičení všech svalových oblastí. V závěrečné pohybové hře reagovaly děti na signál a orientovaly se v prostoru. Hru hrály s chutí a nasazením.

I druhý den využívala učitelka v úvodní části ranního cvičení klavírního doprovodu. Děti reagovaly na signál změnou směru pohybu (chůze, běh, poskočný krok, poskoky, lezení). Použití náčiní (stuha) a motivace (počasí) při průpravném cvičení vedly k přesnosti a kultivaci pohybů zejména u starších dětí. Mladší děti nebyly schopny přesného provedení náročnějších cviků. Po obtížnějším cvičení zařadila učitelka relaxaci. Hra se zpěvem na přání dětí v závěru cvičení přispěla k jejich dobré náladě a emotivnímu prožitku a uvolnění.

Ranní cvičení splnilo svou funkci, bylo promyšlené. Jednotné působení učitelek je viditelné z vytvořených stereotypů v reakci na hudbu a přechodech jednotlivých částí cvičení. Nebyl dostatečně brán zřetel na schopnosti mladších dětí.

Ranní cvičení bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Hudební výchova

Podmínky v herně v přízemí byly dobré, učitelka měla část pomůcek připravených, některé nástroje vyhledávala v průběhu činnosti. Organizace (sed na lavičce u klavíru) nebyla podnětná a vhodná ani z fyziologického hlediska. Úvodní motivace (hra na muzikanty) byla málo promyšlená, vnější, bez prožitku dětí. Popis velkého počtu obrázků hudebních nástrojů byl zdoluhavý, pro mladší děti obtížný a nezábavný. Nepřinášel žádné emoce. S chutí a kultivovaně si děti zazpívaly několik písní podle vlastního výběru. K pěknému vyznění vedly i klavírní doprovod učitelky a výběr písní. Uvolněním bylo pohybové vyjádření písně. V další části si děti

oživily hru na ozvučná dřívka, v doprovodu jednoduchých písniček se všechny vystřídaly. Činnost nebyla dětmi přijata tak spontánně jako předchozí zpěv a tanec. V závěru byl dětem ukázán ještě triangel. Doprovod závěrečné písničky na triangel nezvládlo vybrané dítě bez pomoci. Pro mladší děti byla frontální činnost nepřiměřeně dlouhá. Učitelka průběžně oceňovala snahu a dovednosti dětí. V úvodní motivující části převažoval její slovní projev, v dalším průběhu měly děti prostor k sebevyjádření. Jejich spontánní projevy byly učitelkou vítány a využity.

Hudební výchova

Frontální činnost proběhla v přízemní herně, jejím cílem byl soustředěný poslech hudby - hry na flétnu a orchestrální nahrávky. V první části seděli děti u klavíru na lavičce, při poslechu reprodukováné hudby ležely v prostoru (každý svůj polštářek). Čekání na všechny děti (přicházejí z jídelny a WC) využila učitelka k opakování známých písní na přání dětí. Způsob motivace první části - ukázka flétny a hry na ni žákyní ZŠ (sestra jednoho dítěte) - děti zaujala. Popisovaly nástroj a jeho zvuk, pozorně si poslechny známé písničky. Uhodnout píseň podle melodie hrané na flétnu pro ně bylo obtížnější, musely si ji poslechnout i opakovaně. K dalšímu poslechu přešly děti do prostoru herny, každé si lehlo na vybraný polštářek. Učitelka popisem navozuje představu orchestru (když se sejde víc muzikantů...), motivuje děti k poslechu. Vybraná ukázka (Vltava) byla na první poslechovou činnost dost obtížná i dlouhá, zejména pro mladší děti. O svých pocitech z poslechu (na co jste si vzpomněli, co vám hudba připomněla) starší děti bezprostředně hovořily, mladší se vyjádřit neuměly. Většina vyjádření se vztahovala k vodě, učitelka tak mohla snadno vyvodit název skladby. Učitelka vybídla děti k hodnocení činnosti (co se vám líbilo), sama ocenila snahu a aktivitu dětí. Společně zazpívanou písničkou činnost ukončila. Činnost byla obsahem i délkou směřovaná ke starším dětem, pro mladší nebyla přiměřená. Působila na city a prožitky dětí. Učitelka vystupovala nenápadně a nenásilně, povzbuzovala a podněcovala aktivitu dětí, podporovala jejich otevřenost, rozvíjela jejich nápady a myšlenky.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Spontánní činnosti

Hry

Byly pozorovány dvakrát ranní hry a jednou hry v průběhu dopoledne.

Podmínky pro hry jsou velmi dobré. V režimu dne je dominantní úloha hry respektována. Děti si mohly hrát ve všech podnětně upravených a bezpečných prostorách prvního poschodí. Ke všem hračkám a pomůckám měly volný přístup. Jejich nabídka je rozmanitá, děti si z nich volně vybíraly. Ve sledovaných hrách převažovala individuální hra dětí (vedle sebe), starší děti si častěji hrály s kamarádem. Učitelky každé dítě při příchodu přivítaly, pohovořily si s ním, nerozhodné děti se snažily k některé hře nasměrovat. Hry se dobře rozvíjely, učitelky do nich nezasahovaly, reagovaly jen na podněty dětí (žádost o hračku, sdělení, zájem o rozhovor). Zapojení postiženého dítěte bylo bez potíží, učitelka ho vede k samostatnosti, cíleně posiluje jeho sebedůvěru. Děti je přijímáno zcela přirozeně. Času volných her využily učitelky k chvilčkám individuální práce s některými dětmi (opakování barev a tvarů, rozvíjení řeči atp.). Důsledně sledovaly pečlivý úklid hraček. Pozitivní vztahy mezi učitelkami a dětmi i mezi dětmi navzájem, prostředí důvěry, spolupráce a otevřené komunikace vedly ke spokojenosti a dobré náladě dětí.

Průběh spontánních činností byl hodnocen jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Systém plánování vzdělávací činnosti je promyšlený a funkční. Materiální a prostorové podmínky pro vzdělávací činnost jsou velmi dobré. Použitá organizace, metody a formy řízených činností odpovídaly jejich cílům a obsahu, nezohledňovaly však dostatečně věkové zvláštnosti dětí. Motivaci nebyla ve všech případech věnována potřebná pozornost, nebyla emotivně dětmi přijatá, prožitá a aktivizující. Obě učitelky v průběhu všech v průběhu dne realizovaných činností děti vhodně povzbuzovaly, průběžným oceňováním jejich snahy a úspěšnosti zvyšovaly jejich sebedůvěru. Dohodnutá pravidla byla dětmi zažita a dodržována. Verbální projevy učitelek a dětí byly vyvážené v komunikaci se staršími dětmi. Mladší děti spontánně hovořily méně, rozhovory s nimi navazovaly a rozvíjely učitelky. Cíleně bylo vytvářeno dobré komunikační prostředí, spontánní projevy dětí byly učitelkami podporovány a rozvíjeny.

Vzdělávací činnost školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy je dlouhodobá, vychází z podmínek školy, odpovídá naturelu a schopnostem učitelek. V ročním plánu jsou formulovány hlavní úkoly vzdělávací činnosti i prostředky jejich realizace v horizontu dvou až tří let. Plány vzdělávací činnosti jsou zpracovávány podle publikací Školka plná zábavy a Hrajeme si od jara do zimy. Plány jsou koncipovány pro starší věkovou skupinu, chybí jasný systém přizpůsobování a diferenciací dílčích úkolů vzhledem k věku dětí.

Dílčí plány ročního plánu zahrnují řízení školy, spolupráci s rodiči a dalšími subjekty, způsob prezentace školy na veřejnosti i oblast materiálně technického zabezpečení.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou jasně stanoveny a písemně podchyceny v přehledu jejich povinností. Veškerá práva a povinnosti ředitelky přebírá v její nepřítomnosti učitelka. Organizační řád není písemně zpracovaný, organizace je však zažita a funkční. Řád pro rodiče je dobře zpracován a působivě formulován, je vyvěšen v šatně. Nebyl zatím se všemi rodiči projednán a schválen.

Povinná dokumentace je pečlivě vedena na předepsaných tiskopisech.

Vzhledem k malému počtu pracovníků a vzájemným dobrým kolegiálním vztahům převažují neformální způsoby předávání informací. V písemné formě jsou některé z nich (nabídka vzdělávání, právní normy atp.) vyvěšené na nástěnce v chodbě u ředitelny. Ke všem potřebným informacím mají pracovníci školy přístup. Nebyli prokazatelně poučeni o ochraně důvěrných informací a dat.

Ve vztahu k rodičům dávají učitelky přednost osobnímu jednání při předávání dětí v mateřské škole nebo u autobusu. V případě potřeby jsou informace předávány rodičům písemně (lístečky). Využívány jsou i nástěnky v šatně dětí. Rodiče mohou do mateřské školy volně vstupovat, účastnit se všech jejích činností. Toho využívají zejména matky dětí docházejících do mateřské školy nepravidelně.

Občanům obce se škola prezentuje při vítání občánků v obci Křižany a Zdislava, vystoupením před Vánoci a vystavováním výtvarných prací v místní knihovně, obchodě a vývěsní skříňce.

Poradenská činnost školy spočívá především v zprostředkování kontaktů rodičů a speciálních institucí. Logopedickou péči pro děti s méně obtížnými vadami řeči zajišťuje ředitelka školy ve spolupráci se speciálním pedagogem. Pravidelná je spolupráce školy se zubním lékařem. Při práci s integrovanými dětmi učitelky spolupracují se speciálně pedagogickými centry.

Obohacením života školy je spolupráce se základní školou Žibřidlice (vzájemné návštěvy, společné akce), vzájemné návštěvy s okolními mateřskými školami (Rynoltice, Český Dub, Osečná) a využívání akcí nabízených v rámci projektu Mládež a kultura.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k malému kolektivu a kompetencím předaným učitelce se na chodu i otázkách vedení spolupodílejí obě pedagožky. Své záměry ředitelka se všemi pracovníky projednává, respektuje jejich připomínky a možnosti, vychází ze vzájemné dohody. Bezproblémový a kvalitní provoz školy závisí na všech pracovnících. Z vytvořeného systému plánování, řízení školy, jejího vybavení i způsobu vzdělávací práce lze usuzovat, že ředitelka přijímá nové podněty v oblasti řízení i vzdělávání a reaguje na ně.

Ředitelka i učitelka se účastní vzdělávacích akcí nabízených Střediskem služeb školám v Liberci podle svého zájmu. V loňském roce se zúčastnily šesti seminářů, v letošním zatím jednoho. K samostudiu je ve škole k dispozici dostatek odborné literatury i časopisů.

Všichni pracovníci mají přiznáno osobní ohodnocení, jeho výše se v průběhu roku mění podle finančních možností školy. Odměny jsou vypláceny výjimečně za konkrétní vykonanou práci.

Čerpání finančních prostředků na mzdy ředitelka průběžně sleduje, srovnává je s údaji předávanými školským úřadem.

Zřizovatel finančně zabezpečuje provoz školy, návrhy ředitelky na vybavení a údržbu školy akceptuje podle svých finančních možností.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka provádí běžnou kontrolní činnost denně. Všichni pracovníci své povinnosti plní. případné zjištěné nedostatky řeší ihned. Kontrolu hospodaření s majetkem a financemi zřizovatele provádí zástupce obecního úřadu zpravidla jednou ročně.

V oblasti výchovně-vzdělávací převažují poznatky ředitelky ze společné práce s učitelkou. Systém vzájemné hospitační činnosti ředitelky a učitelky přispívá k jejich jednotnému působení na děti, k promýšlení pedagogické činnosti, k debatám o problémech. Zápisy z hospitací jsou stručné, ne ve všech je formulován cíl a jeho zhodnocení.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je reálné a funkční. Chybí jasné stanovení pravidel diferenciací úkolů pro mladší věkovou skupinu. Organizační uspořádání a způsoby předávání informací odpovídá podmínkám a velikosti školy. Vedení a motivování pracovníků vychází z dobrých vzájemných vztahů a nutnosti spolupráce při zabezpečení činnosti školy. Vytvořený systém kontrolních mechanismů je účinný a vede ke zkvalitnění činnosti školy.

Řízení školy bylo hodnoceno jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.: 027/96,

- roční plán na rok 2000/2001 s přílohami
- plány výchovně-vzdělávací práce, přehled docházky dětí, přehled výchovné práce, evidenční listy dětí, kniha úrazů, přihlášky dětí k docházce do mateřské školy, vyrozumění o přijetí,
- řád školy pro rodiče, zápisy z porad, zápisy z hospitací,
- hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávací činnosti jsou velmi dobré. Plánování je promyšlené a funkční. V oblasti výchovně-vzdělávací odpovídají stanovené cíle starší věkové skupině, ne vždy jsou dostatečně diferencované podle věku dětí. V průběhu sledovaných frontálních činností nebyly dílčí úkoly diferencované, nebyl dostatečně respektován věk dětí. Vzdělávací činnost byla celkově hodnocena jako velmi dobrá. Škola je řízena v duchu vzájemné spolupráce, vstřícnosti a dohody. Řízení bylo hodnoceno jako vynikající.

Práce školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

Pozitiva:

- *materiální, prostorové a personální podmínky,*
- *stanovení střednědobých cílů výchovně-vzdělávací činnosti a jejich vyhodnocování,*
- *dobrá integrace tělesně postižených dětí,*
- *komunikativní a přátelské prostředí.*

Negativa:

- *nedostatečná diferenciaci v plánování i průběhu vzdělávací činnosti.*

Doporučení:

- *respektovat věkové zvláštnosti dětí v plánování i průběhu vzdělávací činnosti.*

V průběhu inspekční činnosti nebylo shledáno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 12. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. prosince 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Vladislava Rašínová

v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	28. prosince 2000	083 430/00-1076
Zřizovatel	28. prosince 2000	083 429/00-1076

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		připomínky nebyly podány